

แผนยุทธศาสตร์กรมสุขภาพจิต

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) และ

นโยบายกรมสุขภาพจิต ประจำปี 2560 - 2561

กรมสุขภาพจิต
Department of Mental Health

วิสัยทัศน์กรมสุขภาพจิต

เป็นองค์กรหลักด้านสุขภาพจิต เพื่อประชาชนมีสุขภาพจิตดี มีความสุข

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของวิสัยทัศน์กรมสุขภาพจิต เมื่อสิ้นแผนฯ 12

1. อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ไม่เกิน 6.0 ต่อประชากรแสนคน
2. เด็กไทยมีระดับสติปัญญาเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 100
3. ร้อยละ 70 ของเด็กไทยมีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติขึ้นไป
4. ผู้ป่วยด้วยโรคทางจิตเวชที่สำคัญเข้าถึงบริการสุขภาพจิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ของกรมสุขภาพจิต

1. เป็นผู้ชี้นำทิศทางการดำเนินงานสุขภาพจิตของประเทศ โดยมีบทบาทเป็น Regulator และ Policy Advocacy
2. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้งานสุขภาพจิตในระดับภูมิภาคอาเซียน
3. เป็นองค์กรที่ใช้ข้อมูลทางวิชาการและหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อการพัฒนางานสุขภาพจิต

พันธกิจกรมสุขภาพจิต

1. สร้างการมีส่วนร่วมเพื่อให้ประชาชนในทุกกลุ่มวัย สามารถดูแลสุขภาพจิตของตนเอง
2. สนับสนุนการพัฒนาระบบบริการสุขภาพจิตครอบคลุมทุกมิติในทุกระดับ
3. พัฒนากลไกการดำเนินงานสุขภาพจิตเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานสุขภาพจิตของประเทศ

ค่านิยมกระทรวงสาธารณสุข MOPH

Mastery

“มีวินัย ใฝ่เรียนรู้”

Originality

“ผู้สร้าง ทางสดใส”

People centered approach

“จัดวาง ไว้กลางใจ”

Humility

“น้อมให้ ได้ถ่อมตน”

ค่านิยมกรมสุขภาพจิต MENTAL

Mind (Service Mind, Public Mind)

หัวใจบริการ

Efficiency, Effectiveness, Equity

ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เสมอภาค

Network

สัมพันธ์เครือข่าย

Teamwork

ทำงานเป็นทีม

Accountability

โปร่งใส ตรวจสอบได้

Learning (Personal, Team, Organization)

เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

กรมสุขภาพจิต
Department of Mental Health

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่

1

ส่งเสริมสุขภาพจิต และป้องกันปัญหาสุขภาพจิตประชาชนทุกกลุ่มวัย

เป้าประสงค์ : 1.1 ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมายปี 2562	ค่าเป้าหมายปี 2564
ปฐมวัย 📍 ร้อยละของเด็กกลุ่มเสี่ยง ได้รับการติดตามกระตุ้นพัฒนาการและดูแลต่อเนื่องด้วยเครื่องมือมาตรฐาน	ร้อยละ 70	ร้อยละ 90
วัยเรียน 📍 ร้อยละของเด็กวัยเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาพฤติกรรม - อารมณ์ ได้รับการดูแลช่วยเหลือตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ 70	ร้อยละ 90
วัยรุ่น 📍 ร้อยละของวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาพฤติกรรม - อารมณ์ ได้รับการดูแลช่วยเหลือตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ 65	ร้อยละ 75
วัยทำงาน 📍 ร้อยละของประชาชนวัยทำงานที่มีระดับความสุขอยู่ในเกณฑ์ปกติหรือสูงกว่า	ร้อยละ 50	ร้อยละ 80
วัยสูงอายุ 📍 ร้อยละของผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาสุขภาพได้รับการดูแลทางสังคมจิตใจตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ 25	ร้อยละ 30
คนพิการ 📍 ร้อยละคนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ และออทิสติก ได้รับการดูแลฟื้นฟูด้านสุขภาพและสังคมตามกฎหมาย	ร้อยละ 75	ร้อยละ 85

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
1.1.1 พัฒนาการองค์ความรู้/ รูปแบบงานส่งเสริม สุขภาพจิตและป้องกัน ปัญหาสุขภาพจิตประชาชน ทุกกลุ่มวัย	1.1.1.1 จำนวน Promotion Program ที่เพิ่มปัจจัยปกป้องตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และ Prevention Program ที่ลดปัจจัยเสี่ยงตามปัญหาสุขภาพจิตของประชาชน (เป้าหมายสะสม)	2 เรื่อง	4 เรื่อง	6 เรื่อง	9 เรื่อง	12 เรื่อง	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตในการดูแลตนเองทุกกลุ่มวัย พัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพจิตครอบครัว พัฒนาโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพทุกกลุ่มวัย พัฒนาโปรแกรมป้องกันความรุนแรงในทุกกลุ่มวัย พัฒนาโปรแกรมการสร้างความสุขของประชาชนวัยทำงาน พัฒนาโปรแกรมป้องกันปัญหาการฆ่าตัวตาย พัฒนาโปรแกรมสร้างเสริมความฉลาดทางสติปัญญาและอารมณ์ พัฒนางานวิจัย/นวัตกรรม ด้านส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตที่มีมาตรฐานและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานแก้ไขสุขภาพจิต โดยเหมาะสมกับบริบทสังคมไทย พัฒนาชุดบริการ (Package) การส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตทุกกลุ่มวัย โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตประชาชนทุกกลุ่มวัยร่วมกับภาคีเครือข่าย
	1.1.1.2 จำนวนนวัตกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตที่มีมาตรฐานและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานแก้ไขสุขภาพจิต โดยเหมาะสมกับบริบทสังคมไทย (เป้าหมายสะสม)	-	1 เรื่อง	-	2 เรื่อง	3 เรื่อง	

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
1.1.2 สร้างการมีส่วนร่วม ในงานส่งเสริมสุขภาพจิต และป้องกันปัญหา สุขภาพจิตประชาชน ทุกกลุ่มวัย	1.1.2.1 ร้อยละของอำเภอที่มีตำบล จัดการสุขภาพมีการดูแล เฝ้าระวัง และบูรณาการการดำเนินงาน สุขภาพจิตตามประเด็นสุขภาพ ที่สำคัญของกลุ่มวัยร่วมกับภาคี เครือข่ายอย่างต่อเนื่อง (เป้าหมายสะสม)	ร้อยละ 50	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของเครือข่ายทุกภาคส่วนในการส่งเสริม สุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต สนับสนุนให้เครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน มีการเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต สนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดูแลทางสังคมจิตใจในประชาชนทุกกลุ่มวัย และกลุ่มเสี่ยงในระบบบริการปฐมภูมิ พัฒนาระบบติดตาม การเสริมพลัง (Coaching, Mentoring, Regulate) เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการส่งเสริมสุขภาพจิต/ ป้องกันปัญหาสุขภาพจิต และพัฒนาฐานข้อมูล ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต และป้องกันปัญหา สุขภาพจิต จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสุขภาพจิต ที่สามารถผลักดันให้เป็นนโยบายสาธารณะ ในพื้นที่
	1.1.2.2 ร้อยละของพื้นที่ที่มีการ จัดบริการส่งเสริมสุขภาพจิตและ ป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตาม เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดใน เขตสุขภาพ (เป้าหมายสะสม) - ระดับตำบล - ระดับอำเภอ - ระดับจังหวัด	ร้อยละ 10 ร้อยละ 20 -	ร้อยละ 20 ร้อยละ 25 -	ร้อยละ 30 ร้อยละ 30 -	ร้อยละ 40 ร้อยละ 35 ร้อยละ 15	ร้อยละ 50 ร้อยละ 40 ร้อยละ 20	
	1.1.2.3 จำนวนข้อเสนอเชิงนโยบาย ด้านสุขภาพจิตที่สามารถผลักดัน ให้เป็นนโยบายสาธารณะในพื้นที่ (เป้าหมายสะสม)	-	-	1 เรื่อง	-	2 เรื่อง	

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
1.1.3 พัฒนาสู่การเป็น ศูนย์สุขภาพจิตที่ได้ มาตรฐานด้านการ ส่งเสริมสุขภาพจิต และ ป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	1.1.3.1 ร้อยละของศูนย์สุขภาพจิต ที่พัฒนาตามมาตรฐานการ ดำเนินงานของศูนย์สุขภาพจิต ด้านส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกัน ปัญหาสุขภาพจิต (เป้าหมายสะสม)						1. สนับสนุนให้ศูนย์สุขภาพจิตพัฒนาองค์กร ระบบการบริหารจัดการ และมาตรฐาน ทางด้านวิชาการสุขภาพจิตให้สอดคล้องกับ มาตรฐานที่กำหนด 2. ประเมิน กำกับ ติดตามการพัฒนาและการ รักษาระดับคุณภาพมาตรฐานการดำเนินงาน ของศูนย์สุขภาพจิตด้านส่งเสริมสุขภาพจิต และป้องกันปัญหาสุขภาพจิต โดยมี หน่วยงานกลาง (Certification body) รับรอง
	- ผ่านระดับ 3	ร้อยละ 100	-	-	-	-	
	- ผ่านระดับ 2	-	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100	-	-	
	- ผ่านระดับ 1	-	-	-	ร้อยละ 50	ร้อยละ 100	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่

2

พัฒนาคุณภาพระบบบริการและวิชาการสุขภาพจิตและจิตเวช

เป้าประสงค์ : 2.1 ประชาชนได้รับการดูแลและเข้าถึงบริการสุขภาพจิตที่มีคุณภาพ ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมายปี 2562	ค่าเป้าหมายปี 2564
📍 ร้อยละของผู้ป่วยจิตเวช เข้าถึงบริการสุขภาพจิตที่ได้มาตรฐาน <ol style="list-style-type: none"> 1. โรคจิต 2. โรคซึมเศร้า 3. Autistic 4. ADHD 	ร้อยละ 67 ร้อยละ 60 ร้อยละ 10 ร้อยละ 10	ร้อยละ 74 ร้อยละ 70 ร้อยละ 15 ร้อยละ 15
📍 ร้อยละของผู้ป่วยจิตเวชยาเสพติดที่หยุดเสพต่อเนื่อง 3 เดือน หลังจำหน่ายจากการบำบัดรักษา (3 month remission rate)	ร้อยละ 93	ร้อยละ 94
📍 ร้อยละของผู้พยายามฆ่าตัวตายได้รับการเฝ้าระวัง และติดตามดูแลเพื่อป้องกันการฆ่าตัวตายซ้ำ	ร้อยละ 50	ร้อยละ 70
📍 ร้อยละของผู้ประสบภาวะวิกฤตกลุ่มเสี่ยงได้รับการติดตามเฝ้าระวังด้านจิตใจ อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกว่าจะหมดความเสี่ยง	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายปี 2560	ค่าเป้าหมายปี 2561	ค่าเป้าหมายปี 2562	ค่าเป้าหมายปี 2563	ค่าเป้าหมายปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
2.1.1 บูรณาการระบบการดำเนินงานสุขภาพจิตเข้ากับระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ	2.1.1.1 ร้อยละของหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิมีการจัดบริการสุขภาพจิตที่มีคุณภาพ (เป้าหมายสะสม)	ร้อยละ 50	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดบริการแบบบูรณาการสำหรับกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต/ผู้มีปัญหาสุขภาพจิต/ผู้เจ็บป่วยทางจิตทุกกลุ่มอายุและครอบครัว 2. พัฒนาระบบการดูแลผู้มีปัญหาสุขภาพกายร่วมกับสุขภาพจิต 3. สนับสนุนและผลักดันให้ภาคีเครือข่ายสุขภาพในตำบลจัดการสุขภาพร่วมกันดูแลสุขภาพจิตประชาชนภายใต้มาตรฐานการดำเนินงานสุขภาพจิต

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
2.1.2 พัฒนาคุณภาพมาตรฐานของระบบบริการสุขภาพจิตในสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ (Service Plan)	2.1.2.1 ร้อยละของสถานบริการทุกระดับในกระทรวงสาธารณสุขสามารถดูแลผู้ป่วยจิตเวชฉุกเฉิน (Acute Care) ได้ตามมาตรฐาน (เป้าหมายสะสม)	ร้อยละ 65	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มการเข้าถึงบริการที่เหมาะสม การดูแลต่อเนื่องเพิ่มขึ้น และลดอัตราการกลับป่วยซ้ำ (โรคจิต/โรคซึมเศร้า/ผู้พยายามฆ่าตัวตาย/ผู้ติดยาเสพติดที่มีปัญหาสุขภาพจิต/ออทิสติก/ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา/LD/ADHD/ลมชัก/สมองเสื่อม/MH GAP) 2. จัดทำแนวทางการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเด็กของเขตสุขภาพ (Care process) ที่ครอบคลุม Prevention treatment 3. พัฒนาให้เขตสุขภาพจัดทำแผนที่ระบุศักยภาพและความสามารถของหน่วยบริการที่สามารถจัดบริการจิตเวชเด็ก 4. ส่งเสริมเขตสุขภาพให้จัดทำแผนกลยุทธ์ในการพัฒนางานสุขภาพจิตและจิตเวชเด็กและวัยรุ่น 5. พัฒนาสมรรถภาพในผู้มีปัญหาสุขภาพจิตหรือเจ็บป่วยทางจิตทุกกลุ่มอายุ 6. พัฒนามาตรฐานบริการสุขภาพจิตให้ได้รับการประกันคุณภาพทั้งในระบบสุขภาพและในชุมชน
	2.1.2.2 ร้อยละของสถานบริการทุกระดับในกระทรวงสาธารณสุขมีบริการสุขภาพจิตและจิตเวชที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับ 1 ทุกด้าน (เป้าหมายสะสม) - รพศ./รพท. (A และ S ไม่รวม M1) - รพช. (M1-F3)	ร้อยละ 20 ร้อยละ 10	ร้อยละ 30 ร้อยละ 15	ร้อยละ 40 ร้อยละ 20	ร้อยละ 50 ร้อยละ 25	ร้อยละ 60 ร้อยละ 30	

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
2.1.3 ผลักดันและติดตามการบังคับใช้ พ.ร.บ.สุขภาพจิต พ.ศ.2551 ให้มีประสิทธิภาพ	2.1.3.1 ร้อยละของสถานบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขใช้ พ.ร.บ.สุขภาพจิตในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชอย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (เป้าหมายสะสม)	ร้อยละ 50	ร้อยละ 55	ร้อยละ 60	ร้อยละ 65	ร้อยละ 70	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบการส่งต่อ รักษา และดูแลผู้มีความผิดปกติทางจิตตาม พ.ร.บ.สุขภาพจิต พ.ศ.2551 เสริมสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเฝ้าระวัง ส่งเสริม ป้องกัน และฟื้นฟูสุขภาพจิตของประชาชน เพื่อให้สังคมปลอดภัย โดยใช้ พ.ร.บ.สุขภาพจิต เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน

เป้าประสงค์ : 2.2 หน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต มีความเชี่ยวชาญทางการบริการและวิชาการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมายปี 2562	ค่าเป้าหมายปี 2564
จำนวนหน่วยบริการจิตเวชที่มีความเชี่ยวชาญทางการบริการและวิชาการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช		
📍 หน่วยบริการจิตเวช มีบริการเฉพาะทางสุขภาพจิตและจิตเวช (Super Specialist Service) ที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับ 1	17 แห่ง	19 แห่ง
📍 หน่วยบริการจิตเวชพัฒนาสู่การเป็นศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวชในระดับประเทศ (Excellence Center)	8 แห่ง	10 แห่ง

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายปี 2560	ค่าเป้าหมายปี 2561	ค่าเป้าหมายปี 2562	ค่าเป้าหมายปี 2563	ค่าเป้าหมายปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
2.2.1 พัฒนาบริการเฉพาะทางสุขภาพจิตและจิตเวช (Super Specialist Service)	2.2.1.1 ร้อยละของผู้ป่วยที่เข้ารับบริการจิตเวชเฉพาะทาง มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (เป้าหมายสะสม)	ร้อยละ 50	ร้อยละ 55	ร้อยละ 60	ร้อยละ 65	ร้อยละ 70	<ol style="list-style-type: none"> สร้างมาตรฐานสำหรับระบบบริการเฉพาะทางสุขภาพจิตและจิตเวชและบริการต้นแบบ พัฒนาสมรรถนะของกำลังคนด้านบริการเฉพาะทางสุขภาพจิตและจิตเวชในการสนับสนุนบริการ พัฒนาสถานที่และสิ่งแวดล้อมในการให้บริการเฉพาะทางสุขภาพจิตและจิตเวช พัฒนาศูนย์ส่งต่อในหน่วยบริการจิตเวช

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
2.2.2 พัฒนาสู่การเป็นศูนย์ ความเป็นเลิศเฉพาะทาง ด้านสุขภาพจิตและจิตเวช ในระดับประเทศ (Excellence Center)	2.2.2.1 จำนวนหน่วยบริการ จิตเวชที่พัฒนาสู่การเป็นศูนย์ความ เป็นเลิศเฉพาะทางด้านสุขภาพจิต และจิตเวชในระดับประเทศ (Excellence Center) (เป้าหมายสะสม)	-	8 แห่ง	-	9 แห่ง	10 แห่ง	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาหน่วยบริการจิตเวชทุกแห่งสู่การเป็น ศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทางด้านสุขภาพจิต และจิตเวชในระดับประเทศ พัฒนาระบบสารสนเทศและคลังความรู้ ด้านสุขภาพจิตและจิตเวชที่เชื่อมต่อระหว่าง หน่วยงาน Excellence Center ธำรงรักษาคุณภาพมาตรฐานของงานบริการ/ วิชาการด้านสุขภาพจิตอย่างต่อเนื่อง (HA) พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สอดคล้องกับการ เป็น Excellence Center

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
2.2.3 พัฒนานวัตกรรม/ องค์ความรู้ที่เหมาะสม กับบริบทสังคมไทย เพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหา สุขภาพจิตและจิตเวชของ ประเทศ	2.2.3.1 จำนวนนวัตกรรม/ องค์ความรู้ที่สามารถแก้ไขปัญหา สุขภาพจิตและจิตเวชของประเทศ (เป้าหมายรายปี)	2 เรื่อง	2 เรื่อง	2 เรื่อง	2 เรื่อง	2 เรื่อง	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดกรอบ ทิศทาง แผนการพัฒนาด้านองค์ความรู้ ของกรมสุขภาพจิตให้ตรงตามเป้าประสงค์ สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย และพัฒนาด้านองค์ความรู้ของประเทศ กำหนดประเด็นการพัฒนาด้านองค์ความรู้ การวิจัยทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวชที่ เหมาะสมกับบริบทสังคมไทยเพื่อตอบสนอง ปัญหาและความต้องการของประเทศ จัดทำแผนแม่บทการวิจัยทางสุขภาพจิตและ จิตเวชของกรมสุขภาพจิต พัฒนางานวิจัย/นวัตกรรม/องค์ความรู้ด้าน สุขภาพจิตให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับ แผนแม่บทการวิจัยฯของกรมสุขภาพจิต และ เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย พัฒนาศักยภาพนักวิชาการเพื่อสนับสนุน การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ สนับสนุนให้ทำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการ พัฒนางานสุขภาพจิตและจิตเวช พัฒนากรมสุขภาพจิตให้เป็นศูนย์วิชาการทาง ด้านสุขภาพจิตและจิตเวชระดับชาติ (National Mental Health Academic Hub)

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
2.2.4 พัฒนางองค์กรสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	2.2.4.1 จำนวนหน่วยงานที่มีการยกระดับเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด (เป้าหมายรายปี)	43 แห่ง	43 แห่ง	43 แห่ง	43 แห่ง	43 แห่ง	<ol style="list-style-type: none"> ยกระดับจากองค์กรที่ใช้การจัดการความรู้สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด สร้างชุมชนนักปฏิบัติที่พัฒนาสมรรถนะการทำงานสุขภาพจิตตามพันธกิจหลักของกรม สร้างระบบเทียบเคียงระดับ (Benchmarking) ที่ขับเคลื่อนความสำเร็จของการดำเนินงานตามพันธกิจหลักของกรม
2.2.5 พัฒนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดวิชาการด้านสุขภาพจิตกับเครือข่ายนานาชาติ	2.2.5.1 จำนวนเรื่อง/ประเด็นด้านสุขภาพจิตที่ได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ่ายทอดวิชาการร่วมกับเครือข่ายสุขภาพจิตระดับอาเซียน (เป้าหมายสะสม)	1 เรื่อง/ ประเด็น	2 เรื่อง/ ประเด็น	3 เรื่อง/ ประเด็น	4 เรื่อง/ ประเด็น	5 เรื่อง/ ประเด็น	<ol style="list-style-type: none"> ยกระดับความร่วมมือเชิงนโยบายด้านสุขภาพจิตกับเครือข่ายสุขภาพจิตนานาชาติที่มีอยู่เดิม และสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายสุขภาพจิตนานาชาติใหม่ เชื่อมโยงเครือข่ายวิชาการสุขภาพจิตนานาชาติและบูรณาการความร่วมมือด้านวิชาการกับต่างประเทศ พัฒนามาตรฐาน/หลักสูตร/องค์ความรู้ด้านสุขภาพจิตสู่เครือข่ายวิชาการสุขภาพจิตนานาชาติอย่างเหมาะสม พัฒนาศักยภาพบุคลากรในด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้วิชาการสุขภาพจิตในระดับนานาชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่

3

สร้างความตระหนักและความเข้าใจต่อปัญหาสุขภาพจิต

เป้าประสงค์ : 3.1 ประชาชนมีความตระหนักและมีความเข้าใจต่อปัญหาสุขภาพจิต

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมายปี 2562	ค่าเป้าหมายปี 2564
ร้อยละของประชาชนที่มีความตระหนักและเข้าใจต่อปัญหาสุขภาพจิต	ร้อยละ 30	ร้อยละ 40

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายปี 2560	ค่าเป้าหมายปี 2561	ค่าเป้าหมายปี 2562	ค่าเป้าหมายปี 2563	ค่าเป้าหมายปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
3.1.1 พัฒนาระบบการสื่อสารสุขภาพจิตที่มีประสิทธิภาพ	3.1.1.1 ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าถึงความรู้สุขภาพจิต ผ่านช่องทางการสื่อสารที่กำหนด เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา (เป้าหมายรายปี)	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	<ol style="list-style-type: none"> สร้างและขยายเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนในการสื่อสารความรู้สุขภาพจิต พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สามารถสื่อสารความรู้ด้านสุขภาพจิตในสถานการณ์ปกติ และภาวะวิกฤต พัฒนาองค์ความรู้/นวัตกรรมในการดูแลสุขภาพจิตของประชาชน (ความรู้ทั่วไป ทักษะและการดูแลสุขภาพจิต การประเมินตัวเอง แหล่งให้บริการ) ที่ตอบสนองสถานการณ์ในภาวะปกติ ภาวะวิกฤตหรือภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
							<ol style="list-style-type: none"> สร้างและพัฒนาช่องทางการสื่อสารความรู้ สุขภาพจิตที่เหมาะสมกับการใช้งานในปัจจุบัน รณรงค์และสร้างกระแสเพื่อให้ความรู้ และความเข้าใจด้านสุขภาพจิตและจิตเวช ผ่านประเด็นการรณรงค์รายเดือน และ งานสัปดาห์สุขภาพจิต
3.1.2 พัฒนากลไก การสื่อสารต่อสถานการณ์ ที่สังคมให้ความสนใจและ ในภาวะวิกฤต	3.1.2.1 จำนวนประเด็นสุขภาพจิต ที่ได้รับการผลักดันให้สังคมสนใจ หรือที่ถูกนำไปใช้ในการสื่อสาร สาธารณะ (เป้าหมายรายปี)	1 ประเด็น	1 ประเด็น	1 ประเด็น	1 ประเด็น	1 ประเด็น	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบเฝ้าระวัง และการตอบสนองต่อ สถานการณ์สังคมที่ทันสมัย และคาดการณ์ สถานการณ์ล่วงหน้า พัฒนาระบบการสื่อสารเชิงรุกสู่สังคมใน เหตุการณ์ที่สังคมให้ความสนใจใน social media สนับสนุนให้มีการนำประเด็นทางสังคมที่มี ผลกระทบต่อสุขภาพจิตเข้าสู่กระบวนการ พัฒนา จุดประเด็นเขย่าสาธารณะ (Advocacy) ด้านสุขภาพจิตให้ผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้อง เห็นความสำคัญเรื่องสุขภาพจิต พัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายสื่อมวลชน ในการสื่อสารความรู้สุขภาพจิต

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
3.1.3 สนับสนุนให้ครอบครัว/ชุมชน ยอมรับและให้โอกาสกับผู้ที่อยู่กับปัญหาสุขภาพจิต	3.1.3.1 ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายยอมรับและให้โอกาสต่อผู้ที่อยู่กับปัญหาสุขภาพจิต (เป้าหมายรายปี)	ร้อยละ 75	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	<ol style="list-style-type: none"> 1. บูรณาการการทำงานร่วมกับองค์กรอื่น เพื่อสื่อสารความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อผู้ที่อยู่กับปัญหาสุขภาพจิต 2. ผลักดันให้สังคมยอมรับ/ให้โอกาสผู้ที่อยู่กับปัญหาสุขภาพจิตได้เข้ามามีส่วนร่วมในวิถีชีวิตการทำงาน และกิจกรรมต่างๆ ตามศักยภาพ 3. ค้นหาบุคคลต้นแบบที่อยู่กับปัญหาสุขภาพจิต เพื่อพัฒนาสื่อในการลดอคติ ครอบคลุมทั้ง 4 กลุ่มโรค คือ โรควิตเวซ / ออทิสติก / ADHD / ID 4. รณรงค์สร้างกระแส เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ และลดตราบาปต่อผู้ที่อยู่กับปัญหาสุขภาพจิต

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่

4

พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ : 4.1 กรมสุขภาพจิตมีการบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมายปี 2562	ค่าเป้าหมายปี 2564
📍 ผลการประเมินระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรมสุขภาพจิต	80 คะแนน	82 คะแนน

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายปี 2560	ค่าเป้าหมายปี 2561	ค่าเป้าหมายปี 2562	ค่าเป้าหมายปี 2563	ค่าเป้าหมายปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
4.1.1 พัฒนาระบบการบริหารองค์กรให้มีคุณภาพ ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	4.1.1.1 กรมสุขภาพจิตผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) (เป้าหมายรายปี)	-	-	รางวัล รายนาม	-	รางวัล ดีเด่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. เสริมสร้างระบบการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กรที่ดี 2. พัฒนาระบบการบริหารยุทธศาสตร์ 3. พัฒนาระบบรับฟังความต้องการ ความคาดหวัง ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4. พัฒนาระบบการดำเนินงานของกรมฯ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และความต้องการ/ความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 5. สร้างการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาระบบการดำเนินงานของกรมฯ

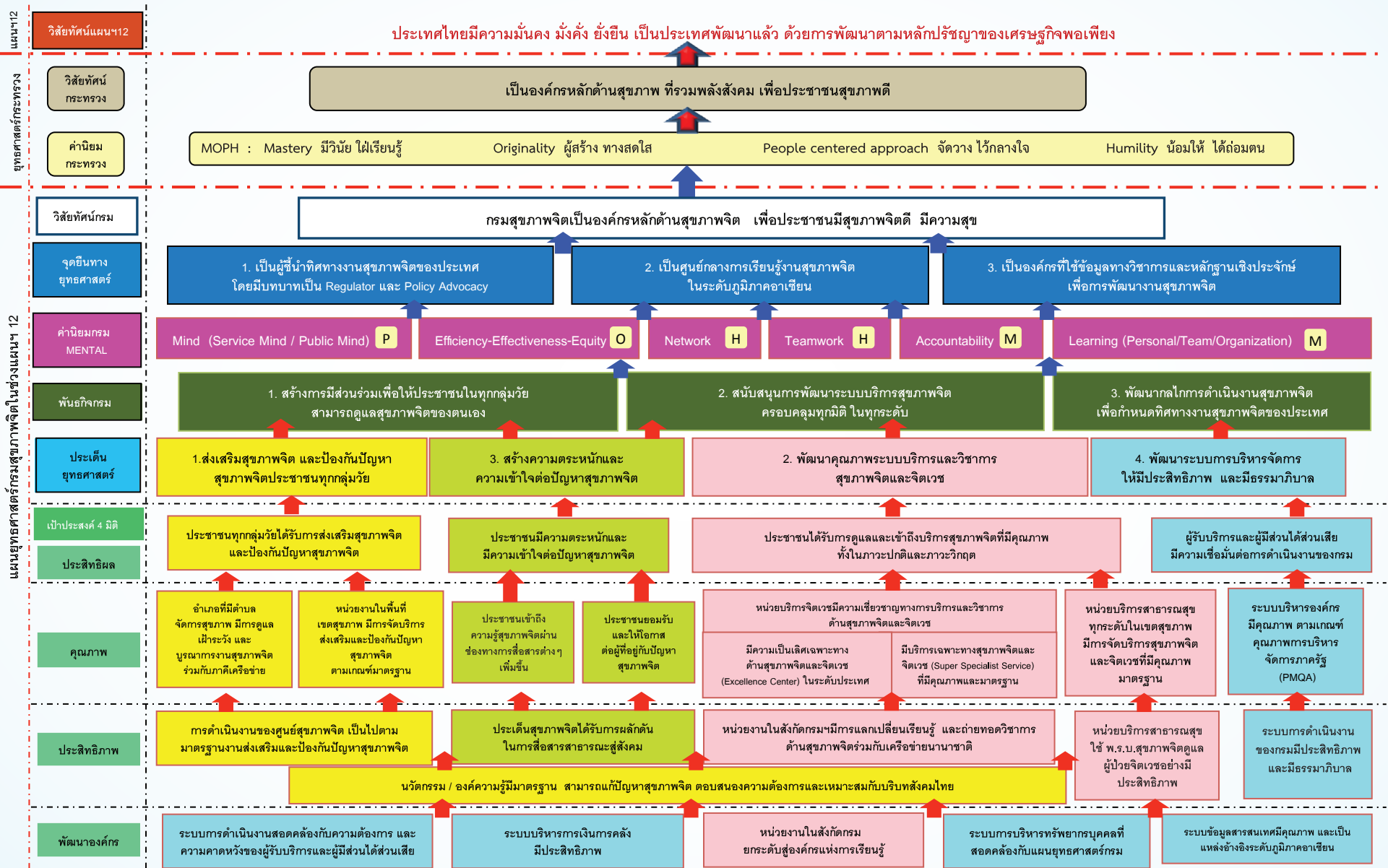
กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
4.1.2 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพจิตให้มีคุณภาพเพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงในระดับภูมิภาคอาเซียน	4.1.2.1 จำนวนสารสนเทศสุขภาพจิตที่ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงในระดับเขตสุขภาพ และ/หรือ ประเทศ และ/หรือ ภูมิภาคอาเซียน (เป้าหมายสะสม)	6 เรื่อง	10 เรื่อง	14 เรื่อง	16 เรื่อง	18 เรื่อง	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลด้านสุขภาพจิต (Data Center) ให้มีฐานข้อมูล (Data Based) ที่มีคุณภาพและเป็นแหล่งอ้างอิงทั้งในเขตสุขภาพ ระดับประเทศ ตลอดจนระดับภูมิภาคอาเซียน จัดทำมาตรฐานชุดข้อมูลด้านสุขภาพจิต และวางระบบการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาสารสนเทศด้านสุขภาพจิต เพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงในเชิงวิชาการในระดับภูมิภาคอาเซียน พัฒนารูปแบบข้อมูลสารสนเทศสำหรับประชาชนที่เข้าถึงง่าย เพื่อใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพจิตตนเอง
	4.1.2.2 จำนวนนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนงานสุขภาพจิต (เป้าหมายสะสม)	1 เรื่อง	2 เรื่อง	3 เรื่อง	4 เรื่อง	5 เรื่อง	
4.1.3 พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อรองรับแผนยุทธศาสตร์กรมสุขภาพจิตและสร้างความยั่งยืนขององค์กร	4.1.3.1 ร้อยละของเป้าหมายผลลัพธ์การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard) (เป้าหมายสะสม)	ร้อยละ 47	ร้อยละ 64	ร้อยละ 82	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบการวางแผนและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับแผนยุทธศาสตร์ และความยั่งยืนขององค์กร บริหารและใช้ศักยภาพกำลังคนกลุ่มผู้มีศักยภาพสูงให้เกิดประโยชน์สูงสุด กำหนดแนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการให้บริการทางด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ชัดเจน ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการให้บริการและระบบข้อมูลด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2560	ค่าเป้าหมาย ปี 2561	ค่าเป้าหมาย ปี 2562	ค่าเป้าหมาย ปี 2563	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	แนวทางการดำเนินงาน
							<ol style="list-style-type: none"> 5. พัฒนาบุคลากรให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ ความท้าทายขององค์กร และรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน 6. พัฒนาระบบการธำรงรักษาคูณการที่มี ความจำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ได้อย่างยั่งยืน 7. พัฒนาระบบการบริหารค่าตอบแทนที่ สอดคล้องกับการบริหารผลการปฏิบัติงาน และตอบสนองต่อความพึงพอใจของ ผู้ปฏิบัติงาน 8. พัฒนาระบบและกลไกการจัดการเรื่อง ร้องเรียน/การกระทำผิดทางวินัยและ ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่มี ความโปร่งใส 9. พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความผูกพัน ของบุคลากรกรมสุขภาพจิต
4.1.4 พัฒนาระบบบริหาร การเงินการคลังให้มี ประสิทธิภาพ	4.1.4.1 ร้อยละของหน่วยงานที่มี การจัดทำต้นทุนผลผลิตที่มี ประสิทธิภาพ (เป้าหมายสะสม)	-	ร้อยละ 10	ร้อยละ 20	ร้อยละ 50	ร้อยละ 80	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำต้นทุนผลผลิต ของกรมสุขภาพจิต และของหน่วยงาน 2. อบรมให้ความรู้การจัดทำต้นทุนผลผลิตให้กับ หน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต 3. จัดทำชุดข้อมูลต้นทุนผลผลิตของหน่วยงาน ในสังกัดกรมสุขภาพจิต 4. วิเคราะห์ประมวผลต้นทุนผลผลิตของ หน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต 5. จัดทำรายงานเสนอคณะทำงานเพื่อจัดทำ ต้นทุนผลผลิตของกรมสุขภาพจิต

แผนยุทธศาสตร์กรมสุขภาพจิต ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564)

นโยบายกรมสุขภาพจิต

ประจำปี 2560 - 2561

 กรมสุขภาพจิตมุ่งมั่นที่จะพัฒนาไปสู่ **“การเป็นองค์กรหลักด้านสุขภาพจิตชั้นนำในระดับอาเซียน”** เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้งานสุขภาพจิตที่ใช้ข้อมูลทางวิชาการ และหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อการพัฒนาและชี้นำทิศทางการสุขภาพจิตของประเทศ มีความเชี่ยวชาญในงานวิชาการ งานบริการ และงานบริหารจัดการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช รวมทั้งเพิ่มความเป็นเลิศในงานบริการสุขภาพจิตและจิตเวชที่ รุนแรง ยุ่งยาก ซับซ้อนในระดับตติยภูมิขั้นสูง ตลอดจนพัฒนาและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการดูแลสุขภาพจิตของประชาชนในทุกกลุ่มวัย ทั้งในสภาวะปกติ และสภาวะวิกฤต เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาทางสาธารณสุขของประเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาและอภิบาลระบบสุขภาพอย่างมีส่วนร่วม และยั่งยืน อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย **“ประชาชนมีสุขภาพจิตดี มีความสุข”**

นโยบายที่ 1 : การพัฒนาสุขภาพจิตตามกลุ่มวัย

1. เด็กปฐมวัย เน้นการติดตามกระตุ้นพัฒนาการ และดูแลเด็กอย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องมือมาตรฐาน ทั้งในเด็กกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาพัฒนาการ และเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า

โดยเพิ่มคุณภาพการเลี้ยงดู การส่งเสริม/กระตุ้นพัฒนาการเด็กโดยเฉพาะด้าน Psychosocial Development ให้แก่พ่อแม่/ผู้ดูแลเด็ก มีการพัฒนาคู่มือแนวทางการดูแลเด็กปฐมวัยจากแม่วัยรุ่น รวมทั้งสนับสนุนให้มีเครือข่ายบริการกระตุ้นพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าครบทุกจังหวัดทั่วประเทศ สำหรับในเด็กกลุ่มปกติมุ่งเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ เพื่อให้เด็กกลุ่มนี้เมื่อเข้าสู่วัยเรียนจะมีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปกติ

2. วัยเรียน เน้นการเฝ้าระวัง และดูแลช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์

โดยสร้างความเข้มแข็งและต่อเนื่องให้กับระบบการดูแลสุขภาพจิตเด็กวัยเรียนที่เชื่อมต่อกันระหว่างสาธารณสุขและโรงเรียน พัฒนาโปรแกรมเตรียมความพร้อมด้านทักษะชีวิตเพื่อก้าวสู่วัยรุ่นคุณภาพ ส่งเสริมการเลี้ยงดูของพ่อ-แม่/ผู้ปกครองเพื่อให้เด็กมีความฉลาดทางสติปัญญาและอารมณ์อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสากล ตลอดจนสื่อสารและสร้างความตระหนักในสถานการณ์ IQ/ EQ ของเด็กไทย

3. วัยรุ่น เน้นการดูแลช่วยเหลือวัยรุ่นที่มีปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ ทั้งในและนอกระบบการศึกษา

โดยการเฝ้าระวัง ป้องกัน ดูแลช่วยเหลือ และเยียวยาวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศ ความรุนแรง และสารเสพติด พัฒนามาตรฐานการดูแลสุขภาพจิตวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงทั้งในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และในชุมชน สร้างความต่อเนื่องในการพัฒนาทีมนักจิตสุขภาพวัยรุ่น (Teen Manager) ให้มีศักยภาพในการขับเคลื่อนการดำเนินสุขภาพจิตในพื้นที่ครอบคลุมทุกจังหวัด

รวมทั้งส่งเสริมให้วัยรุ่นสามารถสร้างทักษะชีวิตเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตได้อย่างเข้มแข็ง

4. วัยทำงาน เน้นการส่งเสริมให้ประชาชนวัยทำงานมีความสุขในการดำเนินชีวิต

โดยพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างความสุขของประชาชนวัยทำงาน พัฒนาหลักสูตรการให้การปรึกษาเพื่อลดความขัดแย้งในครอบครัว พัฒนาและสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือทางสังคมจิตใจ (Psychosocial Care) ในโรงพยาบาลชุมชนที่ครอบคลุมมิติด้านส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตของวัยทำงานที่เป็นกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้ป่วยสุรา/ยาเสพติด และกลุ่มที่มีปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

5. วัยสูงอายุ เน้นการเข้าถึงการดูแลสุขภาพจิตสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพ ได้แก่ โรคเรื้อรัง โรคซึมเศร้า และโรคสมองเสื่อม

โดยการคัดกรองภาวะซึมเศร้าและให้การดูแลช่วยเหลือทางสังคมจิตใจแก่ผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพที่มาใช้บริการในคลินิก NCD/คลินิกสูงอายุในโรงพยาบาลชุมชน การเสริมสร้างสุขภาพจิตให้กับผู้สูงอายุที่อยู่ในชมรมผู้สูงอายุ โดยพัฒนาทักษะการดูแลสุขภาพจิตตนเองผ่านกิจกรรมการสร้างสุข 5 มิติ ร่วมกับหลัก WLWL (Walking Laughing Working Learning) สำหรับผู้สูงอายุที่ติดบ้าน/ติดเตียง มุ่งเน้นการดูแลสุขภาพจิตและเฝ้าระวังปัญหาภาวะซึมเศร้า ผ่านกระบวนการดำเนินงานของเครือข่ายสุขภาพระดับตำบล ได้แก่ รพ.สต./ อสม./ เครือข่ายจากอปท./ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager, Care Giver) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขให้สามารถดำเนินการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ตลอดจนให้การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. คนพิการ เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ และออทิสติก ให้ได้รับการฟื้นฟูด้านสุขภาพและสังคมตามกฎหมาย และคนพิการทางกายให้ได้รับการดูแลทางสังคมจิตใจ

โดยพัฒนาระบบการดูแลคนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ และออทิสติก ที่บูรณาการร่วมกันระหว่างระบบสาธารณสุขและนอกระบบสาธารณสุข สนับสนุนให้คนพิการทางจิตใจ ได้รับการดูแล ฟื้นฟูด้านสุขภาพและสังคมอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิคนพิการได้อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขระดับ รพ.สต.และ รพช. เพื่อสามารถให้การดูแลทางสังคมจิตใจแก่คนพิการทางกายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายที่ 2 : การพัฒนาความเป็นเลิศทางบริการ/วิชาการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช

2.1 พัฒนาการดำเนินงานสุขภาพจิตชุมชนในระบบบริการปฐมภูมิ เน้นการบูรณาการงานสุขภาพจิตทุกกลุ่มวัยผ่านกลไกระบบสุขภาพระดับอำเภออย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งขยายเครือข่ายการดำเนินงานสุขภาพจิตชุมชนลงสู่ตำบลจัดการสุขภาพ

โดยพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงานสุขภาพจิตชุมชนในเขตสุขภาพครอบคลุมทุกกลุ่มวัย และจัดบริการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในเขตสุขภาพทั้งในระดับอำเภอและระดับตำบลให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ตลอดจนพัฒนาระบบการดูแลผู้มีปัญหาสุขภาพกายร่วมกับสุขภาพจิตอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 พัฒนาคุณภาพมาตรฐานของระบบบริการสุขภาพจิตและจิตเวชของหน่วยบริการในเขตสุขภาพ มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลรักษาผู้ป่วยจิตเวชและผู้ป่วยจิตเวชฉุกเฉิน (Acute care) ทั้งจิตเวชทั่วไป และจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ในสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับในเขตสุขภาพ

โดยเพิ่มการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิตและจิตเวชในกลุ่มโรคและปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ โรคจิต โรคซึมเศร้า ผู้พยายามฆ่าตัวตาย ผู้ติดยาเสพติดที่มีปัญหาสุขภาพจิต โรคออทิสติก โรคสมาธิสั้น ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ลมชัก สมองเสียม ฯลฯ ที่ครอบคลุมตั้งแต่การค้นหาคัดกรอง การประเมินความรุนแรงของอาการ การบำบัดรักษาที่มีประสิทธิภาพ การฟื้นฟูเยียวยาจิตใจ ตลอดจนการติดตามเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันการกลับเป็นซ้ำ

2.3 พัฒนาระบบการดำเนินงานสุขภาพจิตและจิตเวชด้วยกลไกทางกฎหมาย เน้นการผลักดัน และติดตามการบังคับใช้ พ.ร.บ.สุขภาพจิต พ.ศ.2551 ให้มีประสิทธิภาพ

โดยการบังคับใช้ พ.ร.บ.สุขภาพจิต พ.ศ.2551 ในสถานบำบัดรักษาทั้งโรงพยาบาลจิตเวชและโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขระดับ A, S, M1 ให้ครบทุกแห่ง ผ่านการออกประกาศ

หรือกฎกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้เกิดการดูแลผู้ป่วยจิตเวชได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน เสริมสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเฝ้าระวัง ส่งเสริม ป้องกัน และฟื้นฟูสุขภาพจิตของประชาชนเพื่อให้สังคมปลอดภัย โดยใช้ พ.ร.บ.สุขภาพจิต พ.ศ.2551 เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน รวมทั้งสร้างการสื่อสารสาธารณะเพื่อให้เกิดกระแสการคุ้มครองสิทธิแก่ผู้ป่วยจิตเวชเพื่อให้ได้รับการบำบัดรักษาอย่างถูกต้องเหมาะสม

2.4 พัฒนาหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิตสู่ความเชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตและจิตเวชระดับชาติ เพื่อตอบสนองการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตที่สำคัญของประเทศ เน้นการยกระดับความมั่นคงและความเป็นเลิศด้านสุขภาพจิตและจิตเวชระดับชาติ ตลอดจนการพัฒนาสู่ความเชี่ยวชาญด้านบริการสุขภาพจิตและจิตเวชรุนแรง ยุ่งยาก ซับซ้อน

โดยพัฒนาหน่วยบริการจิตเวชทุกแห่งให้มีศักยภาพทางด้านการสร้างระบบบริการและวิชาการ การเป็นต้นแบบ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายเพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทางด้านจิตเวชในระดับประเทศตามประเด็นความเชี่ยวชาญ (Excellence Centers for National Institute) พัฒนาขีดความสามารถและมาตรฐานบริการสุขภาพจิตและจิตเวชของหน่วยบริการจิตเวชให้สามารถจัดบริการสุขภาพจิตและจิตเวชรุนแรง ยุ่งยาก ซับซ้อน (Super Specialist Service) ที่ตอบสนองต่อความต้องการในเขตสุขภาพได้ พัฒนาระบบบริการสุขภาพจิตที่ต้องซ่งจิตเวชในเรือนจำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงบริการของผู้ต้องซ่งจิตเวชให้ได้รับการดูแลรักษาจนหายไม่กลับเป็นซ้ำ โดยพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่เรือนจำให้สามารถประเมิน คัดกรองปัญหาและดูแลสุขภาพจิตผู้ต้องซ่ง และพัฒนาระบบส่งต่อที่เชื่อมการทำงานระหว่างเรือนจำและสถานบริการสาธารณสุข รวมทั้งพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วย

จิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรงในสังคมทั้งในหน่วยบริการจิตเวชและในชุมชน

2.5 พัฒนาระบบบริการวิกฤตสุขภาพจิต เน้นการดูแลและเยียวยาจิตใจผู้ประสบภาวะวิกฤตอย่างต่อเนื่องจนหมดความเสี่ยง

โดยพัฒนาระบบช่วยเหลือผู้ประสบภาวะวิกฤตในสถานการณ์วิกฤตต่างๆ ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและน้ำมือมนุษย์ ให้มีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่องผ่านการดำเนินงานของ ทีม MCATT เสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจของประชาชนให้สามารถปรับตัวในภาวะวิกฤตต่างๆ เตรียมความพร้อมและพัฒนาความสามารถของชุมชนในการรับมือและฟื้นคืนสุขภาวะทางจิต โดยเชื่อมโยงกับระบบสุขภาพระดับอำเภอ รวมทั้งพัฒนาระบบการดูแลเยียวยาจิตใจเด็กที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรงแบบครบวงจร

2.6 พัฒนาศึกษาการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช เน้นการพัฒนานวัตกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชของประเทศ พัฒนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิชาการด้านสุขภาพจิตชุมชนกับเครือข่ายนานาชาติ ภายใต้บรรยากาศการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

โดยพัฒนานวัตกรรม/องค์ความรู้ด้านส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย อย่างน้อยปีละ 2 เรื่อง รวมทั้งประสานความร่วมมือในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านสุขภาพจิตชุมชนกับเครือข่ายสุขภาพจิตนานาชาติ ตลอดจนยกระดับหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิตไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้ครบทุกแห่ง

นโยบายที่ 3 : การพัฒนาภาคีเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อปัญหาสุขภาพจิต

มุ่งเน้นการเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพจิต (Mental Health Literacy) และมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต ผ่านกระบวนการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงและเข้าใจความรู้สุขภาพจิต ได้แก่ โรค สาเหตุ วิธีการรักษา การรับรู้ต่อการเจ็บป่วยทางสุขภาพจิตของตนเอง ทักษะในการดูแลสุขภาพจิตตนเอง การเข้าถึงแหล่งข้อมูล/แหล่งช่วยเหลือ และการมีทัศนคติที่ดีต่อการรักษา ต่อระบบบริการ และต่อผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต รวมทั้งการสร้างกระแสสังคมทั้งในรูปแบบการรณรงค์รายเดือน และการจุดประเด็นเข้าหาสาธารณะ (Advocacy) ด้านสุขภาพจิตเฉพาะเรื่อง ที่สังคมให้ความสนใจ ตลอดจนผลักดันให้สังคมยอมรับ/ให้โอกาสผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตได้เข้ามามีส่วนร่วมในวิถีชีวิต การทำงาน และกิจกรรมต่างๆ ตามศักยภาพ รวมทั้งสร้างกระแสเพื่อลดตราบาปต่อผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต

นโยบายที่ 4 : การพัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช

ให้ความสำคัญกับการบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลที่เน้นการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม และโปร่งใสทั่วทั้งองค์กร โดยใช้เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาองค์กร ดำเนินการพัฒนาสารสนเทศด้านสุขภาพจิตอย่างน้อย 10 เรื่อง เพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงเชิงวิชาการทั้งในระดับเขตสุขภาพ ระดับประเทศ ตลอดจนระดับอาเซียน พัฒนาระบบการวางแผนการบริหารกำลังคนและระบบการบริการค่าตอบแทนเพื่อรองรับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์กรมสุขภาพจิตและสร้างความยั่งยืนขององค์กร ตลอดจนเร่งจัดทำต้นทุนผลผลิตให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต เพื่อพัฒนาให้เกิดระบบบริหารการเงินการคลังของกรมสุขภาพจิตที่มีประสิทธิภาพ

กรมสุขภาพจิต
Department of Mental Health

สำนักยุทธศาสตร์สุขภาพจิต

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

เลขที่ 88/20 หมู่ 4 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

โทร. 0-2590-8083, โทรสาร 0-2149-5524 www.dmh.go.th, www.plan.dmh.go.th